

การวิจัยในชั้นเรียน วิชา : 125497

โดย

อาจารย์ ดร. สยมพร โยธาสมุทร

ภาควิชาสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายงานการวิจัยชั้นเรียน

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาและส่งเสริมจริยธรรมแก่นิสิตวิชา ๑๒๕๔๕๗

ชื่อผู้รายงาน สยมพร โยธาสมุทร

หน่วยงาน ภาควิชาสหกรณ์

ระยะเวลาดำเนินการ ภาค ๒ ปีการศึกษา ๒๕๔๘

ความเป็นมา

ตามที่คณะเศรษฐศาสตร์มีนโยบายสนับสนุนโครงการวิจัยที่ทำการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ซึ่งเสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมแก่นิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านการมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและสังคม ดังนั้น เพื่อให้ผู้สอนได้มีแนวทางการสอนที่สอดคล้องคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสมแก่นิสิต จึงอาศัยการวิจัยชั้นเรียนเป็นแนวทางหนึ่งเพื่อการรวบรวมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแนวทางการจัดการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยชั้นเรียนชุดนี้ดำเนินการเพื่อประเมินคุณสมบัติเชิงจริยธรรมของนิสิตที่ลงทะเบียนและศึกษา วิชาสัมมนา (๑๒๕๔๕๗) ประจำภาค ๒ ปีการศึกษา ๒๕๔๘

การดำเนินงาน

ใช้แบบสอบถามประเมินตนเองที่มีกรอบการสอบถามตามแบบแผนของคณะฯ เกี่ยวกับคุณสมบัติเชิงคุณธรรมและจริยธรรมใน ๓ ด้าน คือ การมีวินัยในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและสังคม โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามเชิงปริมาณที่จำแนกระดับการประเมินเป็น ๕ ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และต้องปรับปรุง รวบรวมแบบสอบถามเมื่อวันที่ พ.ศ. ๒๕๔๘

ผลการดำเนินงาน

จากปริมาณนิสิตที่ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองทั้งสิ้น ๓๕ คน หรือร้อยละ ๗๖.๔๗ ของนิสิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนวิชานี้ ปรากฏว่าโดยรวมแล้วมีคุณสมบัติเชิงคุณธรรมและจริยธรรมค่อนข้างดี ($X = ๓.๙$) โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณสมบัติด้านการมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและสังคมซึ่งอยู่ในระดับคืออยู่แล้ว แต่หากพิจารณาคุณสมบัติการมีวินัยในตนเองในส่วนองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความตั้งใจเรียน นอกจากยังอยู่ในระดับปานกลางแล้วยังเป็นองค์ประกอบที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไขเป็นอันดับ

แรก ซึ่งโดยลักษณะของวิชาที่เป็นการจัดกลุ่มอภิปรายนำเสนอหน้าชั้น โดยนิสิตกลุ่มที่รับผิดชอบในแต่ละสัปดาห์เป็นผู้นำเสนอนั้นอาจมีส่วนให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาขาดความสนใจ ดังนั้น จึงต้องแสวงหาแนวทางกระตุ้นให้นิสิตตั้งใจฟังการนำเสนอของเพื่อนนิสิตในแต่ละกลุ่ม

สรุปและข้อเสนอแนะ

เนื่องจากคุณสมบัติเชิงคุณธรรมและจริยธรรมทั้ง ๓ ด้าน ของนิสิตก่อนไปในทางระดับดี จึงควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการยกระดับจริยธรรมที่อยู่ในระดับปานกลางให้พัฒนาขึ้น ซึ่งในช่วงระยะเวลาการเรียนการสอนที่จำกัด ผู้สอนจึงเน้นที่จะปรับปรุงแก้ไขในส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยเฉพาะความตั้งใจเรียน (๓.๔๘) เป็นอันดับแรก

แนวทางที่ผู้สอนใช้กระตุ้นให้นิสิตที่ไม่ได้เป็นผู้นำเสนอในสัปดาห์นั้นๆ ได้มีความตั้งใจมากขึ้น จึงได้จัดเป็น ๒ แนวทาง คือ

๑. การกวดขันผ่านกลุ่มนำเสนอการอภิปรายในแต่ละสัปดาห์ที่ต้องพยายามจัดเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา ซึ่งในทางปฏิบัตินิสิตบางกลุ่มก็ใช้วิธีนำเสนอผ่านการตอบปัญหาชิงรางวัล การนำเสนอประกอบเสียงเพลง การนำเสนอโดยการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วนับว่าได้รับการตอบรับในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม

๒. การผลักดันจากผู้เข้าร่วมสัมมนาเอง โดยการกำหนดให้เต็มในทุกครั้งที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมเช่นการซักถาม การขยายความ การร่วมตอบปัญหา

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการประเมินตนเองหลังเรียน เพื่อตรวจสอบแนวการปรับปรุงการเรียนการสอนที่ใช้ในชั้นเรียนว่าสามารถพัฒนานิสิตได้หรือไม่ มากน้อยอย่างไร

๒. ควรให้มีการประเมินตนเองในชุดคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากคุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์

๓. ควรปรับปรุงแบบสอบถามสำหรับคุณธรรมและจริยธรรมแต่ละชุด โดยมีองค์ประกอบกิจกรรมในหลายด้านมากขึ้นกว่านี้

ภาคผนวก

ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติเชิงคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตวิชา ๑๒๕๔๕๗ ภาค ๒/๒๕๕๘

คุณสมบัตินิเทศคุณธรรมและจริยธรรม	องค์ประกอบภายใน	ค่าเฉลี่ย
การมีวินัยในตนเอง	ความตรงต่อเวลา (๔.๑๘) ความรับผิดชอบ (๓.๘๒) การตั้งใจเรียน (๓.๔๘)	๓.๘๒
ความซื่อสัตย์สุจริต	ไม่ลอกผู้อื่น (๓.๖๕) อ้างอิงแหล่งที่มา (๓.๗๔) เคร่งครัดตามระเบียบในการสอบ (๔.๐๓)	๓.๘๒
การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและสังคม	ร่วมประชุมกลุ่ม (๔.๑๕) มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น (๔.๒๑) ให้อภัยผู้อื่น (๔.๒๑)	๔.๑๕
หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบ		๓.๕